

[Olav Olsen.]

Jeg ved, af Fagmænd opgjort til ca. 80 Mill. Kr. om Aaret, og deraf betaler Landbruget jo en Part, hvor stor eller hvor lille tør jeg ikke udtale mig om, men det er en antagelig Part.

Derfor maa man forstaa, at jeg synes, det er et ringe Beløb, man byder det danske Landbrug under en saa voldsom Krise som den, det er inde i for Øjeblikket. Jeg synes godt, at man fra Regeringens Side kunde have stillet Landbruget, som man har stillet andre Erhverv under kritiske Forhold, saaledes at man gav det en rundelig Hjælp, saa det kom over Vanskelighederne, og gav denne Hjælp i Form af Laan.

Vi har vel alle — det gaar jeg i alt Fald ud fra — det Haab og den Tro, at disse Tiders store Vanskeligheder ikke skal være vedvarende, at disse Tider maa følges af Tider med andre Forhold. Noget lignende gav den højtærede Statsminister Udtryk for i sin Tale i Torsdags — ganske vist gav det sig et andet Udslag end det, jeg vilde have. Han sagde, at nu maatte de sætte Summen paa Kriselaanet ned fra 2 000 Kr. til 1 000, for nu var Tiderne blevet bedre. Jeg forstaaer ikke, at den højtærede Statsminister kunde komme med den Udtalelse, for endnu har man dog ikke set, at disse forandrede Forhold har bevirket nogen Bedring for dansk Erhvervsliv eller for Landbruget. De Priser, vi faar ind for vore Varer, baade dem, vi sælger i England, og dem, vi sælger herhjemme, bliver afregnet efter den engelske Sterling, og jeg har ikke set, at vi faar flere Sterling for vore Varer, end vi før fik. Og de Varer — det er ganske vist ikke nogen stor Del —, vi køber i Dollars, er blevet dyrere, saa reelt opgjort tror jeg, at Statsministeren maa sige med Landboerne, at det, der er sket i den sidste Tid, ikke har bevirket nogen Forbedring i Landbrugets Kaar. At Statsministeren venter og tror, at der kommer en Bedring, er en Sag for sig, men det er dog ikke værd at tage Hensyn dertil, før vi ser det.

Jeg vil ogsaa gerne have Lov at minde om, at Forholdene Landet over er saaledes, at de trange Tider, der har ramt Landbruget, den svigtende Købeevne, Mangelen paa Kontanter, allerede paa dette Tidspunkt har haft en meget følelig Virkning inde i Købstæderne, og man behøver ikke at være Spaamand for at sige, at i den allernærmest kommende Tid vil Forholdene i mange Købstæder blive om ikke lige saa slemme som paa Landet saa dog meget alvorligere. Her i Danmark er det jo saaledes, at den store

Part af Købstæderne har økonomiske Kaar fælles med deres Opland, idet de gensidig lever af hinanden. Naar det er saadan, forstaaer man, at det maa være et Lands Opgave i vanskelige Tider saa vidt muligt at bedre Kaarene for Landbruget, saaledes at Landbrugets Købeevne ikke svækkes mere end nødvendigt. Og det synes jeg ikke man har gjort noget for fra den højtærede Statsministers eller Regeringspartiernes Side.

Jeg forstaaer nok deres Tale paa eet Punkt, nemlig naar de siger, at de vil ikke være med til at give Landet noget, naar vi ikke vil være med til at give de arbejdsløse noget. Men jeg vil gerne have Lov at minde om, at dette ikke er helt rigtigt, for ogsaa Landbruget har gennem Tiderne været med til at vedtage de Arbejdsløshedslove, vi har i Øjeblikket, Love, som hviler paa Forsikringens Grund, hvorefter altsaa enhver selv maa give sit Bidrag for at nyde godt af dem, men tillige Love, hvorefter der gives Bidrag baade fra Stat og Kommune. Jeg kan ikke forstaa, at man fra den Side kan sige, at Landbruget har været vrangvilligt og ikke har villet være med dertil. Hvis der fra Regeringspartiernes Side og fra den højtærede Statsministers Side havde været Forhandlingsvillighed, hvad der jo slet ikke har været, kunde jeg godt tænke mig, at vi kunde have faaet en Ordning paa den ekstraordinære Arbejdsløshedshjælps Omraade, saaledes at ogsaa Regeringspartierne og den højtærede Statsminister kunde have faaet nogle af deres Ønsker opfyldt. Jeg forstaaer slet ikke den Mangel paa Evne til at forhandle og til at lede en Forhandling, som her har vist sig, og som er meget beklagelig og meget skadelig for Landet. Var man gaaet den Vej at give Krisehjælpen som Laan paa samme Maade, som man gennem Tiderne har gjort overfor andre Erhverv, naar de har været i Vanskeligheder, saa havde man undgaaet denne Strid om, hvor Dækningen skulde komme fra. Den højtærede Statsminister gav i Torsdags Udtryk for, at han mente, at Tiderne allerede nu var ved at ændre sig, og hvis man er af den Opfattelse, at vi staar overfor en Ændring, saa var der da ikke nogen mere naturlig Vej at gaa end at give denne Krisehjælp som Laan, saaledes at Landbruget kunde betale den tilbage, naar Tiderne har ændret sig. Den Tale, den højtærede Statsminister holdt her i Torsdags, var efter min Mening en farlig Tale, ikke alene fordi han haanede Landbruget, fordi det var kommet ind i daarlige Tider — noget, som Landbruget jo ikke kan gøre for, da man ikke har Indflydelse paa Priserne paa Verdensmarkedet —, men fordi